

GREPP OM SÖ

Dubbelt upp i sommardäckstestet – vi kör både dimensionen som passar Audi A6 och den för Volkswagen Golf: 245/45 R18 respektive 195/65 R15. I båda fallen är det broms på vått som skiljer mest mellan däckfabrikaten.

Text: Björn Bergman.

Foto: Frank Herzog, Richard Schmid.

Vi börjar uppifrån den här gången, med 18-tummare i en dimension som är vanlig i den övre mellanklassen: 245/45 R18. Testbilen är en Audi A6 och däckerna som ska bekänna färg i åtta tuffa ronder är Continental Conti Sport Contact 5, Dunlop SP Sport Maxx TT, Hankook Ventus S1 evo2, Nokian Z G2, Pirelli P Zero och Toyo Proxes T1 Sport.

Testet körs i Texas, USA, vid sommartemperatur strax över 20 plusgrader på helt torrt underlag för utvärdering av rullmotstånd, hanterbarhet (handling), bromssträcka och ljudnivå. På speciella banor med exakt doserad bevattning mäts och värderas sidgrepp, handling, bromssträcka och vattenplaning.

Redan vid bromsprovet på våt vägbanan – maximal inbromsning från 100 km/h – avslöjas stora skillnader mellan däckmärkena. Finska Nokian lägger ribban med 56,6 meter, ett värde som ingen medtävlare kommer i närheten av. Det japanska Toyo-däcket behöver över 60 meter i samma moment, vilket betyder snudd på fyra meters skillnad. I en verklig krissituation kan det vara livsviktiga meter. Också ett oförutsägbart beteende

MMAREN

vid sidförflyttning drar ner totalbetyget för Toyo Proxes T1 Sport.

Raka motsatsen är finska Nokian Z G2 som visar sina våtgreppskvaliteter inte bara vid bromsning utan även på handling- och cirkelbana samt i sju millimeters vattendjup. Inte långt ifrån kommer här Continental och Dunlop, som visserligen tappar något i bromssträcka men kompenserar med mycket balanserat uppträdande på handlingbanan, i och med måttlig understyrning och liten lastväxelreaktion på greppgränsen.

Trots poängförlust i vattenplaningsmomentet framstår Nokian därmed som våtgreppsspecialisten, samtidigt som det förlorar de flesta ronderna – utom rullmotståndet – på torrt underlag.

I torrt väder är det Pirelli som briljerar. När A6:an är skodd med P Zero klockas den för bästa tiden på den 2,2 kilometer långa handlingbanan. Pirellidäcket ger exakt styrkänsla, känns följsamt och ger inga markanta lastväxelreaktioner i snabb kurvkörning. Även Dunlop och Continental ligger här på mycket hög nivå, om än med viss tendens till understyrning. Ännu lite sämre hanterbarhet noteras för Hankook, och näst

TESTFAKTA OCH BETYG 18 TUM

		CONTINENTAL Conti Sport Contact 5 Pris: 2 550:– ¹	NOKIAN Z G2 Pris: 2 260:– ¹	PIRELLI P Zero Pris: 2 600:– ¹	DUNLOP SP Sport Maxx TT Pris: 2 390:– ¹	HANKOOK Ventus S1 evo2 Pris: 2 150:– ¹	TOYO Proxes T1 Sport Pris: 1 900:– ¹
VÄTT UNDERLAG	HANDLING						
	TESTVÄRDE (15) ²	13	13	13	15	11	11
	SUBJEKTIVT (15)	15	13	14	14	12	9
	SIDGREPP (10)	10	10	10	10	9	9
	BROMSSTRÄCKA (40)	33	40	35	30	34	27
	VATTENPLANING (20)	19	17	16	20	20	18
	TOTALT (100)	90	93	88	89	86	74
TORRT UNDERLAG	HANDLING						
	TESTRESULTAT (15)	14	12	15	14	12	12
	SUBJEKTIVT (15)	13	11	15	14	12	12
	BROMSSTRÄCKA (30)	30	26	30	30	29	25
	KOMFORT (10)	8	10	7	7	8	7
	BULLER (10)	8	10	8	8	10	9
	RULLMOTSTÅND (20)	20	20	18	11	14	15
	TOTALT (100)	93	89	93	84	85	80
	SUMMA (200)	183	182	181	173	171	154
	BETYG	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★
¹ Genomsnitt av rekommenderat pris enligt tillverkaren och bästa pris hos nätbutik.	Mycket lättkört och säkert, minimal lastväxelreaktion, lättrollande, bra mot vattenplaning.	Bästa bromsförmåga på vått, lägsta rullmotstånd i testet, bra komfort och låg bullernivå.	Förstklassigt grepp på torrt, lågt rullmotstånd, bra bromsförmåga, god styrrespons.	Utomordentligt sidgrepp, bäst i test mot vattenplaning, bra bromsförmåga på torrt.	Mycket bra mot vattenplaning, bra bromsförmåga på torrt, låg bullernivå.	Säkra köregenskaper på torr väg, låg bullernivå, god komfort.	
² Maximalt möjligt poängtal för respektive testmoment.	Ganska hög bullernivå.	Inte optimalt mot vattenplaning, tenderar att understyra.	Måttligt bra mot vattenplaning, genomsnittlig komfort.	Måttlig bromsförmåga på vått, ganska högt rullmotstånd.	Tenderar att understyra, oharmoniskt beteende på vått underlag.	Måttlig bromsförmåga och oharmoniskt beteende på våt väg.	

TESTRESULTAT 18 TUM, TORRT UNDERLAG

RULLMOTSTÅND		HANDLING		BROMSNING		BULLER	
Rullmotstånds-koefficient c_R		Körd tid i sekunder, sträcka 1 800 meter		Bromssträcka i meter, från 100 km/h		Yttre buller i dB(A) vid 80 km/h	
1. NOKIAN	0,878	1. PIRELLI	91,9	1. CONTINENTAL	38,1	1. HANKOOK	71,0
2. Continental	0,903	2. Dunlop	92,3	2. Dunlop	38,2	2. Nokian	71,2
3. Pirelli	0,911	3. Continental	92,6	3. Pirelli	38,2	3. Toyo	71,5
4. Toyo	0,949	4. Hankook	93,5	4. Hankook	38,4	4. Dunlop	72,6
5. Hankook	0,964	5. Toyo	93,7	5. Nokian	39,0	5. Pirelli	72,6
6. Dunlop	1,006	6. Nokian	94,0	6. Toyo	39,3	6. Continental	72,8

TESTRESULTAT 18 TUM, VÅTT UNDERLAG

SIDGREPP		HANDLING		BROMSNING		VATTENPLANING	
Körd tid i sekunder, cirkeldiameter 50 meter		Körd tid i sekunder, sträcka 1 800 meter		Bromssträcka i meter från 100 km/h		Vattenplaning, km/h, 15 % slirning, vattendjup 7 mm	
1. PIRELLI	11,25	1. DUNLOP	65,3	1. NOKIAN	56,6	1. DUNLOP	81,1
2. Dunlop	11,27	2. Pirelli	66,1	2. Pirelli	58,0	2. Hankook	80,7
3. Continental	11,30	3. Nokian	66,2	3. Hankook	58,4	3. Continental	79,9
4. Nokian	11,30	4. Continental	66,3	4. Continental	58,8	4. Toyo	79,1
5. Toyo	11,35	5. Toyo	67,1	5. Dunlop	59,8	5. Nokian	78,9
6. Hankook	11,37	6. Hankook	67,2	6. Toyo	60,5	6. Pirelli	77,7

sist i handlingmomentet – aningen bättre än Nokian – hamnar Toyo.

När även rullmotståndet räknats in i tabellen, är det Continental som – med en poängsmarginal – tar totalsegern och får rätt till stämpeln ”Bäst i test”. Hela startfältet håller dock hög klass och som sammanfattning kan vi ge samtliga däck (utom Toyo) betyget ”rekommenderas starkt”. I varje fall när det gäller dimensionen 245/45 R18 med hastighetsklassningen Y (= upp till 300 km/h).

De allra flesta bilägare i Europa kör dock inte med 18-tumshjul. I den bästsäljande kompaktklassen handlar det i stället om standarddimensionen 195/65 R15, med tillägget H för hastigheter upp till 210 km/h. I klassen dominerar Volkswagen Golf, och det

TESTFAKTA OCH BETYG 15 TUM

		PIRELLI Cinturato P1 Pris: 770:– ¹	DUNLOP SP Fast Response Pris: 765:– ¹	UNIROYAL Rain Expert Pris: 605:– ¹	GOODYEAR Efficient Grip Pris: 740:– ¹	BRIDGESTONE Turanza ER 300 Pris: 730:– ¹	FIRESTONE Firehawk TZ300a Pris: 700:– ¹
VÄTT UNDERLAG	HANDLING (MAX)						
	TESTVÄRDE (15) ²	12	12	11	12	15	14
	SUBJEKTIVT (15)	14	15	14	12	13	12
	SIDGREPP (10)	10	7	8	7	9	10
	BROMSSTRÄCKA (40)	40	28	30	29	26	26
	VATTENPLANING (20)	4	12	20	7	10	7
TOTALT (100)	80	74	83	67	73	69	
TORRT UNDERLAG	HANDLING						
	TESTVÄRDE (15)	13	10	7	11	14	15
	SUBJEKTIVT (15)	14	13	8	12	13	15
	BROMSSTRÄCKA (30)	30	26	20	26	26	22
	KOMFORT (10)	7	8	10	8	7	8
	BULLER (10)	6	10	9	7	6	8
RULLMOTSTÅND (20)	20	14	15	20	8	8	
SUMMA (100)	90	81	69	84	74	76	
SUMMA (200)	170	155	152	151	147	145	
BETYG	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
¹ Genomsnitt av rekommenderat pris enligt tillverkaren och bästa pris hos nätbutik.	<ul style="list-style-type: none"> + Bromsvärden i topp, mycket lågt rullmotstånd, fina köregenskaper, bra grepp i väta. - Måttliga vattenplaningsegenskaper, begränsad komfort. 	<ul style="list-style-type: none"> + Balanserade, säkra egenskaper på torr och vätt, bra på vattenplaning, bra komfort. - Klent sidgrepp, inte optimal bromsförmåga. 	<ul style="list-style-type: none"> + Överlägsna vattenplaningsegenskaper, mycket bra komfort, lågt rullmotstånd. - Genomsnittlig bromsförmåga, kraftig understyrning på torr väg. 	<ul style="list-style-type: none"> + Mycket lågt rullmotstånd, bra bromsförmåga och balanserade egenskaper på torr väg. - Understyr kraftigt på våt väg, dåligt mot vattenplaning, högt buller. 	<ul style="list-style-type: none"> + Bra sidgrepp i väta, säkert och följsamt på handlingsbanan. - Klen bromsförmåga i väta, högt buller, svag komfort, högt rullmotstånd. 	<ul style="list-style-type: none"> + Bra sidgrepp i väta, säkert och lättkört på torr väg. - Dåligt mot vattenplaning, klen bromsförmåga på torr väg, högt rullmotstånd. 	

är därför naturligt att vi kör däcktesterna med just en Golf. Testanläggningen i det här fallet ligger intill Hannover i Tyskland.

Upp till bevis är det för Bridgestone Turanza ER 300, Dunlop SP Fast Response, Firestone Firehawk TZ300a, Goodyear Efficient Grip, Pirelli Cinturato P1 samt Uniroyal Rain Expert.

Det sistnämnda däcket lever helt upp till sitt namn när det gäller vattenplaningstestet. På en vägbanan med sju millimeter konstant vattendjup klarar Uniroyal hela 106,5 km/h innan det börjar simma och tappar greppet. Det betyder att det lämnar konkurrenterna långt efter sig. Även i övriga våta moment klarar sig Uniroyal bra.

Trots att de bägge concernbröderna Firestone och Bridgestone klarar betydligt bättre tider på handlingsbanan och att Pirelli är överlägset i bromsmomentet, vinner Uniroyal på poäng i de våta övningarna. Goodyear Efficient Grip däremot får skämmas för sitt namn i samma delgrenar.

Att konstruera bildäck är att försöka kombinera till synes oförenliga egenskaper. Det gäller bland annat rullmotstånd och våtgrepp. Praktexemplet i detta test är just Efficient Grip, som är uselt på vattenplaning

TESTRESULTAT 15 TUM, TORRT UNDERLAG

RULLMOTSTÅND	HANDLING	BROMSNING	BULLER
Rullmotstånd Koefficient c_R	Körd tid i sekunder, sträcka 1 800 meter	Bromssträcka i meter från 100 km/h	Yttre buller i dB(A) vid 80 km/h
1. GOODYEAR 0,832	1. FIRESTONE 58,7	1. PIRELLI 38,2	1. DUNLOP 70,6
2. Pirelli 0,860	2. Bridgestone 59,3	2. Bridgestone 39,4	2. Uniroyal 71,3
3. Uniroyal 0,945	3. Pirelli 59,7	3. Dunlop 39,4	3. Firestone 71,6
4. Dunlop 0,963	4. Goodyear 60,6	4. Goodyear 39,5	4. Goodyear 72,1
5. Bridgestone 1,092	5. Dunlop 60,8	5. Firestone 40,5	5. Pirelli 72,8
6. Firestone 1,094	6. Uniroyal 62,1	6. Uniroyal 41,0	6. Bridgestone 73,0

TESTRESULTAT 15 TUM, VÅTT UNDERLAG

SIDGREPP	HANDLING	BROMSNING	VATTENPLANING
Körd tid i sekunder, cir- keldiameter 60 meter	Körd tid i sekunder, sträcka 1 535 meter	Bromssträcka i meter från 100 km/h	Vattenplaning, km/h, 15 % slirning, vattendjup 8 mm
1. PIRELLI 12,00	1. BRIDGESTONE 86,3	1. PIRELLI 48,7	1. UNIROYAL 106,5
2. Firestone 12,05	2. Firestone 86,9	2. Uniroyal 51,4	2. Dunlop 96,0
3. Bridgestone 12,14	3. Goodyear 88,2	3. Goodyear 51,6	3. Bridgestone 93,6
4. Uniroyal 12,24	4. Pirelli 88,3	4. Dunlop 52,0	4. Firestone 89,8
5. Dunlop 12,34	5. Dunlop 88,4	5. Bridgestone 52,4	5. Goodyear 88,8
6. Goodyear 12,40	6. Uniroyal 88,5	6. Firestone 52,6	6. Pirelli 85,5

men som tillsammans med Pirelli rullar lättast i gänget, och dessutom bromsar mycket bra på torr vägbanan.

Uniroyal är extremen åt andra hållet: topp på vått, flopp på torrt – med undantag för komforttronden. Det relativt öppna och jämförelsevis djupa mönstret motverkar handling med precision – däcket understyr kraftigt. Vid bromsning på torrt underlag blir det till och med bottenbetyg för Rain Expert.

Resten av testdeltagarna hamnar på näst intill samma nivå, med få för- och nackdelar när man ser till betygssiffrorna i respektive testmoment. Balansgången mellan de olika egenskaperna klaras bäst av Pirelli Cinturato P1, som bara noterar två svaga punkter: vattenplaning och komfort. I övrigt lyckas detta däck med konststycket att bromsa optimalt på både torrt och vått underlag. Och det är ju dessa två säkerhetskriterier som av självklara skäl väger tyngst i betygsättningen. ■

SÅ TESTADE VI

De båda testomgångarna för 18- respektive 15-tumsdäck genomfördes på olika testbanor, vilket gör att resultaten inte är direkt jämförbara. I bägge fallen gäller dock att det bästa däcket i varje testmoment tilldelas det maximalt möjliga poängtalet. Detta gäller för såväl de objektiva mätresultaten som de subjektiva bedömningarna av komfort och handling. Resultaten för det miljömässigt allt viktigare rullmotståndet bygger på laboratoriemätning av den rullmotståndskoefficient som betecknas CR. Om detta CR-värde förbättras med tio procent, minskas bränsleförbrukningen med 1,6 procent.